

KORT NIEUWS

Mensapen leren dat in het zware bekertje banaan verstopt zit

Mensapen kunnen aan de hand van het gewicht bepalen in welke van twee identieke papieren koffiebekers voedsel (twee in stukken gesneden bananen) verstopt zit. Na gemiddeld zestien keer oefenen hadden de dieren in de gaten dat zij de zwaarste beker moesten kiezen om een beloning te krijgen. Dat blijkt uit experimenten van de Oostenrijkse biologe Conny Schrauf en haar Duitse collega Josep Call (*American Journal of*

Primateology, december 2010). De dieren mochten aan touwtjes voelen waaraan de papieren bekertjes waren vastgemaakt. Het verschil in gewicht was behoorlijk: een leeg bekertje woog 20 gram en een vol 320 gram. Pas als de apen één daarvan omhooghesen en vastpakten met twee handen, werd dat aangemerkt als een definitieve keuze. De onderzoekster maakte dan het bekertje open en gaf de aap de inhoud als hij voor het goede bekertje had gekozen. Bij een verkeerde keuze deed zij de banaanschijfjes terug in een emmer en verliet zij de experimenteeruimte.

Van de vijf geteste bonobo's (*Pan paniscus*) kregen er vier de taak onder de knie, van de zes orang-oetans (*Pongo pygmeus abelii*) waren er maar twee in staat dit te leren. Vijf van de negen chimpansees (*Pan troglodytes*) leerden consequent het zwaarste kopje te kiezen. Hoewel het lijkt dat bonobo's het beste en orang-oetans het slechtste zijn in gewichtsverschillen bepalen, waarschuwen de onderzoekers ervoor dat als een algemeenheid te nemen. De geteste aantallen dieren waren te klein om die conclusie te rechtvaardigen. De bonobo's en orang-oetans hadden eerder in andere ge-

wichtsexperimenten meegedaan, maar de chimpansees hadden nog nooit aan zoiets deelgenomen. Maar ervaring bleek geen rol te spelen. Het viel de onderzoekers op dat ook de onervaren dieren spontaan de gewichten gingen vergelijken. Wel deden zij dat iets vaker voordat ze een definitieve keuze maakten, alsof zij nog niet heel zeker van hun zaak waren. De experimenten strekten zich uit over heel wat dagen. Gezien de hoeveelheid voedsel die de apen kregen, kon de proef per dier maar één keer per dag uitgevoerd worden, schrijven Schrauf en Call. **Sander Voormolen**

Proefopstelling met twee ovale openingen in het plexiglas. De chimpansee kan de touwtjes grijpen en voelen welk kopje het zwaarst is, om het vervolgens binnen te halen.

FOTO SYLVIO TUEPKE